

טיפול בהכשת נחש

טרומ בית החולים

יש להתייחס לכל הכשת נחש כאל מצב חירום רפואי, וכל נפגע צריך להיות מועבר בהקדם למתקן רפואי לשם הערכה וטיפול. התקופה של שש עד שמונה השעות הראשונות לאחר ההכשה נחשבת לקריטית. בזמן הזה, טיפול רפואי יכול לעזור כדי למנוע את התמותה והתחלואה הקשורות להכשת נחש.

עקרונות הטיפול טרום בית החולים :

1. בשלב הראשון יש **להרחיק את הנפגע מאזור סכנה**. ניתן להרחיק את הנחש תוך שימוש במקל ארוך. יש לבצע הערכת זמן בנוגע למועד ההכשה ולמשך הזמן שייקח להעביר את הקרבן למרכז רפואי. הגישה הטיפולית שונה כאשר מדובר בפרקי זמן קצרים.
2. בשלב השני יש לנקוט באמצעים להאטת התפשטות הארס ככל האפשר. מספר גורמים נמצאו כקשורים להאצת התפשטות הארס = התרגשות, פעילות גופנית, הזזה של אזור הנשיכה, צריכת אלכוהול, ועומק הנשיכה. ניתן לשלוט בשטח על כל המשתנים הללו מלבד האחרון. יש להקפיד על **הרגעת הקורבן, שטיפה מקומית באמצעות מים זורמים/סליין, קיבוע אזור הנשיכה**, קיבוע הנפגע על אלונקה או קרש גב, **ומניעת אכילה ושתייה**. חיתוך פצע הנשיכה אינו יעיל ויכול אפילו להזיק מאחר והוא יוצר פגיעה בעורקים קטנים והעברה מהירה יותר של הארס.

יש להסיר את כל התכשיטים והאביזרים מהגפה הפגועה – טרם הופעת נפיחות !!!

3. יש לנקוט באמצעים לזיהוי הנחש ככל שניתן. במידת האפשר יש להביא את הנחש המת לחדר המיון (תוך נקיטת מלוא אמצעי הזהירות שלא להיפגע משיניו), או לפחות לנסות להשיג צילום/תיאור טוב שלו.
4. במהלך הפינוי יש לבצע ניטור הדוק של הנפגע (מוניטור, סטורציה, מעקב מדדים), לפתוח וריד (לא בגפה שנפגעה !!) ולשקול מתן נוזלים. מומלץ לסמן את אזור ההכשה בכדי שניתן יהיה לעקוב אחר התפשטות הסימנים המקומיים. במידה ומתפתחים סימנים סיסטמיים – יש לטפל בהתאם. במידה והנפגע סובל מכאבים – יש לטפל בהתאם לפרוטוקול כאב.
5. **יש לדאוג לפינוי מהיר של הנפגע לבית החולים הקרוב ביותר.**

מה **לא עושים** במסגרת הטיפול המוקדם :

1. **לא חותכים**
2. **לא מוצצים**
3. **לא מגיחים חוסם וורידים או חוסם עורקים**
4. **לא נותנים נוזלים חמים**
5. **לא נותנים אלכוהול**
6. **לא מקררים את מקום הנשיכה או הגפה**
7. **לא צורבים את האזור ולא מקפיאים אותו**